

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Allerede under behandlingen af gymnasieleven i 1990, hvor der blev indført hjemmel til at tillade amtskommunerne at lade eleverne betale en afgift for fotokopier til undervisningsbrug, stillede S og SF ændringsforslag for at udelukke brugerbetaling i gymnasiet. Dette ændringsforslag blev forkastet af et flertal her i Tinget; så det er ikke uvant, at forslagsstillerne har det synspunkt og at de kommer med dette forslag. Der er ikke noget nyt i det.

Vi har gennemført en undersøgelse i Undervisningsministeriet af, hvordan det er gået med brugerbetalingen på dette punkt. Det fremgår, at amtskommunerne i 1991 opkrævede mellem 100 og 300 kr. i fotokopiafgift, mens et enkelt amt slet ikke opkrævede nogen afgift.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, DGS, har i forbindelse med demonstrationerne mod brugerbetalingen påstået, at man kan risikere, at det koster 20.000 kr. at gå i gymnasiet. Men det bliver jeg nødt til at betegne som det rene vrøvl.

Af den nævnte undersøgelse fremgår det, at den samlede betaling for ordbøger, lommeregner og fotokopier osv. alt i alt i gennemsnit beløber sig til 700 kr. pr. år, hvilket svarer til en samlet betaling for de tre år på ca. 2.000 kr., og det er jo noget andet end 20.000 kr. I dette beløb indgår betaling for de ordbøger, som er elevernes ejendom, og andre ting, som de beholder, og som de jo kan have glæde af også efter gymnasietiden.

Anledningen til, at der overhovedet blev indført denne mulighed for at opkræve betaling for fotokopier, var, at vi skulle forsøge at fremme bogen på kopiernes bekostning, og vi skulle fremme tendensen til, at elever, der går i en boglig skoleform, også værner sig til, at man en gang imellem kan købe en bog – ligesom det jo er sundt at læse en hel bog og ikke kun pluklæse. Og den tanke mener jeg stadig er rigtig. Man kan diskutere, om fotokopiafgiften har nogen stor virkning i retning af at fremme bogen på kopiernes bekostning. Det kan man sætte et spørgsmålstegn ved, og det er derfor, at det er så godt, at der ikke er nogen pligt til det, men at det er en mulighed. Hvis man på et gymnasium eller i et amt synes, at betaling er en rigtig dårlig idé, kan man afskaffe den. For mig er det vigtigste, at der er mulig-

hed for, at man kan bede eleverne om at anskaffe centrale bøger, især i de tilfælde, hvor det er vigtigt, at de har deres egen bog, og at de beholder bogen, når undervisningen er afsluttet, for det er en sær tanke, at man på et gymnasium f.eks. kan vælge filosofi og få en filosofibog, og når man så er færdig med faget, skal man aflevere bogen igen; det er efter min mening meget upædagogisk og forkert.

Sådan kan debatten jo gå frem og tilbage, og det er helt rigtigt, at det er til afgørelse på de enkelte gymnasier; hvis de har råd til at afskaffe betaling for fotokopier, kan de gøre det. Nogle vil måske så sige, at de stakkels gymnasier ikke kan undvære disse penge, så hvis de skal have mulighed for at afskaffe fotokopibetalingen og de ikke vil indføre betaling for anden form for undervisningsmateriale, må staten give dem pengene. Dertil vil jeg sige, at hvis jeg havde nogle millioner kroner til rådighed til det formål, ville det sidste sted, jeg sendte dem hen, være de danske gymnasier, der adskiller sig fra hele det øvrige undervisningsområde ved at have en stigende standard, og hvor udgiften pr. elev ligger over 50.000 kr. om året, mens den for handelsskolernes højere handelseksamen ligger på ca. 34.000 kr. Jeg har lige afleveret et svar til Folketingets Uddannelsesudvalg, som nøje beskriver disse forhold.

Derfor beder jeg om forståelse for, at regeringen ikke synes, det er en god idé at afskaffe denne mulighed. Vi mener, at muligheden administreres af de rette, nemlig dem, der er på de enkelte gymnasier, og vi har ikke penge at forære gymnasierne, så de kan afskaffe denne betaling, og hvis vi havde penge, ville vi ikke bruge dem til det, men give dem til skoler, der har mere behov for dem, f.eks. handelsskolerne.

Jeg kan kort sagt ikke støtte forslaget.

Lone Møller (S):

Hvis ministeren havde millioner med sig, skulle de ikke sendes til de danske gymnasier, men jeg vil godt slå fast, at det ikke er det, forslaget går ud på; det går faktisk ud på at fritage eleverne i gymnasierne for nogle udgifter.

Indtil 1989 var det nemlig gratis at gå i gymnasiet; hvis man havde evnerne, skulle man ikke til lommerne for at starte på en uddannelse. Det blev ændret i 1989, hvor der skulle betales